

Business Centre Club

Warszawa, 3 czerwca 2019 r.

KOMENTARZ

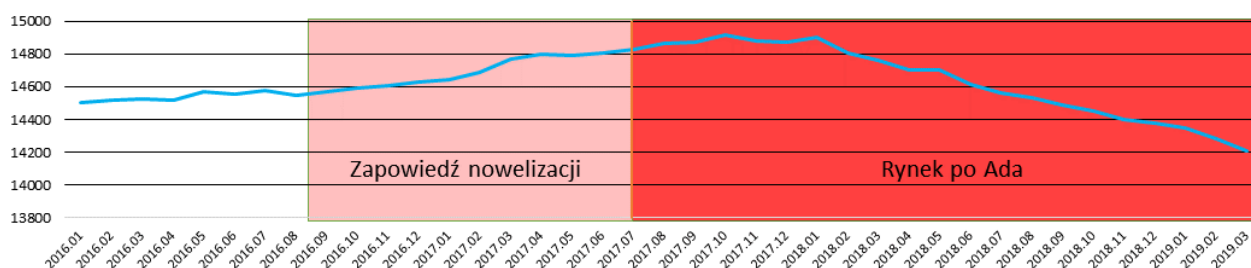
Liczba aptek spada, w 83 miejscowościach zamknięto jedyną aptekę

– polski rynek apteczny po blisko dwóch latach obowiązywania ustawy „Apteka dla aptekarza”

W ciągu prawie dwóch lat obowiązywania ustawy „Apteka dla aptekarza” (AdA), w Polsce zamknięto 1825 aptek, w 83 lokalizacjach była to jedyna apteka w miejscowości. Skutkiem ustawy jest także duży spadek liczby aptek na terenach wiejskich.

Według danych IQVIA, liczba aptek w Polsce spada nieprzerwanie od października 2017 roku, kiedy zanotowaliśmy historyczny szczyt pod względem liczby placówek aptecznych w Polsce - 14 tys. 914. Na koniec marca 2019 roku w Polsce działało 14 tys. 205 aptek i punktów aptecznych. Oznacza to spadek liczby placówek o 709 w ciągu półtora roku. – *Liczba aptek spada od kilkunastu miesięcy i wygląda na to, że ten trend będzie się utrzymywał. W efekcie rynek aptek cofnął się do poziomu z początku roku 2014* – mówi Marcin Piskorski, przewodniczący Komisji BCC ds. branży aptecznej, prezes zarządu Związku Pracodawców Aptecznych PharmaNET.

Liczba aptek w Polsce

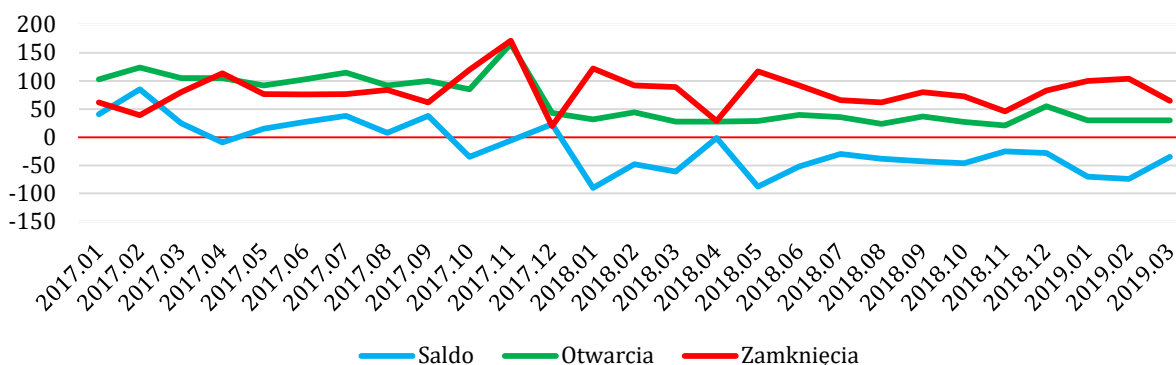
Źródło: IQVIA

Spadek liczby aptek ma swoją przyczynę głównie w braku otwarć nowych placówek, co jest skutkiem ustawy „Apteka dla aptekarza” („AdA”), która weszła w życie 25 czerwca 2017 roku. Wprowadzone ustawą bardzo restrykcyjne zasady otwierania nowych aptek – właścicielem może być jedynie farmaceuta lub spółka farmaceutów (kiedyś każdy przedsiębiorca), nowa apteka musi znajdować się co najmniej 500 m od istniejącej i przypadać na co najmniej 3 tys. mieszkańców – spowodowały, że nowych aptek nie ma kto, ani gdzie otwierać.

Po wejściu w życie ustawy „Apteka dla aptekarza” liczba zamknięć aptek w Polsce pozostała niezmienna – średnio zamyka się ich ok. 80 miesięcznie. Dramatycznie spadła za to liczba otwarć – ze

średnio ponad 100, do ok. 30 miesięcznie. Co ważne, otwarcia te wynikają głównie z realizacji wniosków złożonych jeszcze przed zamknięciem rynku. – Śledząc zapowiedzi polityków i postęp prac nad ustawą, przedsiębiorcy, nie będący farmaceutami, których nowe prawo rugowało z rynku, spieszyli się z inwestycjami. Stąd szybki wzrost liczby aptek w okresie styczeń – październik 2017 r. W ciągu ostatnich tygodni obowiązywania starych zasad przedsiębiorcy złożyli dodatkowo ponad 1 tys. wniosków o otwarcie nowej apteki, są one do dnia dzisiejszego sukcesywnie realizowane. Wniosków o otwarcie apteki, składanych pod reżimem nowej ustawy notuje się kilka miesięcznie na terenie całego kraju. Wygląda więc na to, że po „przerobieniu” rezerwuaru starych wniosków, spadek liczby aptek będzie się pogłębiał – mówi Marcin Piskorski prezes zarządu Związku Pracodawców Aptecznych PharmaNET.

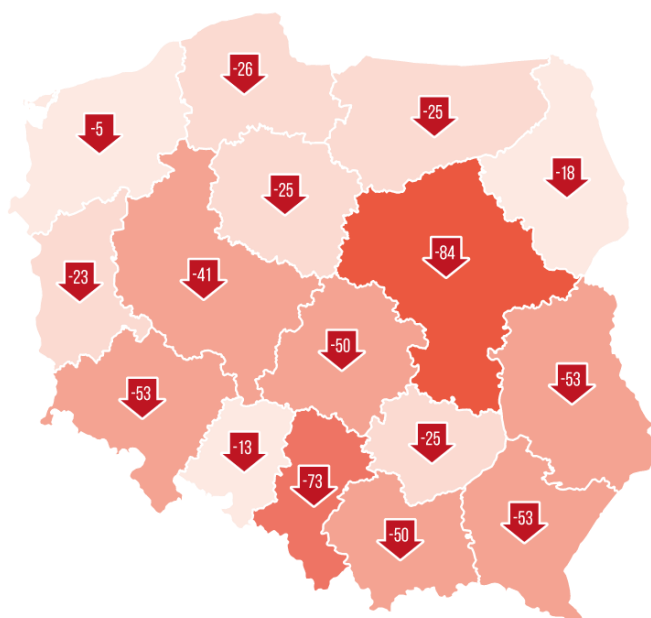
Otwarcia i zamknięcia aptek

Źródło: IQVIA

Spadek liczby aptek miał miejsce na terenie całego kraju, we wszystkich województwach:

LICZBA APTEK W POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTWACH PO WPROWADZENIU ADA

Ilość zamkniętych aptek w województwie:

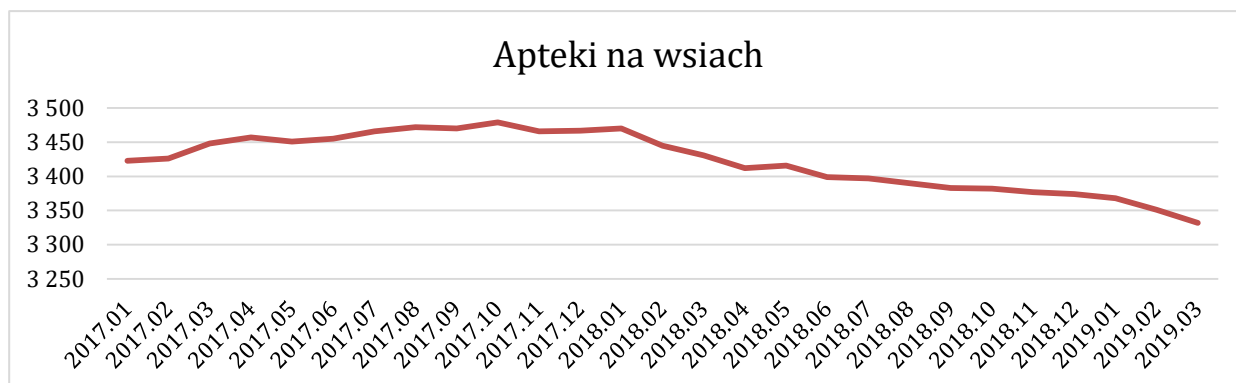
1-20 21-40 41-60 61-80 81-100

WOJEWÓDZTWO	2017.05	2019.04	ZMIANA
Dolnośląskie	1 171	1 118	-53
Kujawsko-Pomorskie	739	714	-25
Lubelskie	913	860	-53
Lubuskie	386	363	-23
Łódzkie	1 059	1 009	-50
Małopolskie	1 300	1 250	-50
Mazowieckie	1 955	1 871	-84
Opolskie	375	362	-13
Podkarpackie	863	810	-53
Podlaskie	469	451	-18
Pomorskie	797	771	-26
Śląskie	1 655	1 582	-73
Świętokrzyskie	489	464	-25
Warmińsko-Mazurskie	497	472	-25
Wielkopolskie	1 479	1 438	-41
Zachodniopomorskie	641	636	-5

IQVIA

Utrzymujący się od półtora roku trend spadku liczby aptek w największym stopniu dotknął wsi i małych miasteczek, gdzie dostęp do usług farmaceutycznych z zasady bywa utrudniony. Od historycznego

rekordu w październiku 2017, kiedy na terenach wiejskich działało 3479 aptek i punktów aptecznych do marca 2019 roku ubyło ich aż 147 – obecnie na wsiach i w małych miastach działa 3332 placówek. Oznacza to, że regulacja mocno uderzyła przede wszystkim w mieszkańców wsi i małych miejscowości. Jest to bardzo istotne, gdyż zgodnie z zapowiedziami projektodawców „Apteka dla aptekarza” miała przyczynić się do wzrostu liczby aptek właśnie na tych terenach.

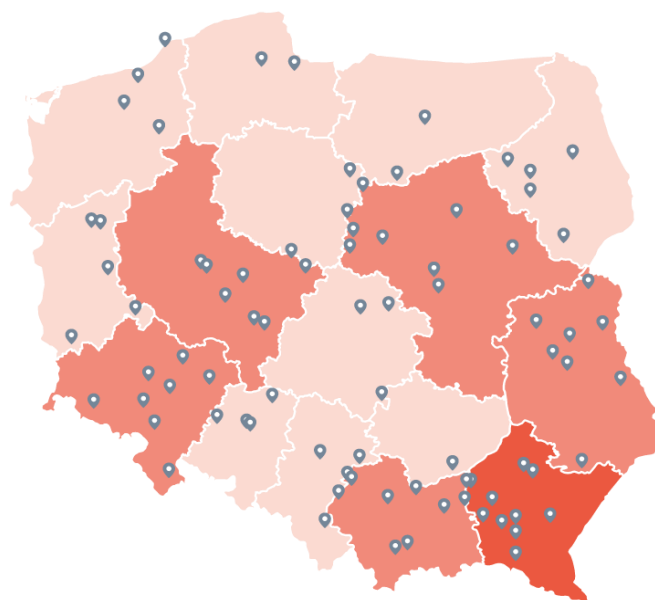

Źródło: IQVIA

W aż 83 wsiach i małych miastach od wejścia w życie regulacji „Apteka dla aptekarza” zamknięto jedyną funkcjonującą w miejscowości aptekę, przy braku otwarcia nowej:

LISTA MIEJSCOWOŚCI, W KTÓRYCH ZAMKNIĘTO JEDYNĄ APTEKĘ

Porównanie 2019.03 vs 2017.06

Ilość aptek na województwo:

1-5 6-10 11-15

DOLNOŚLĄSKIE	OPOLSKIE
1 Borowa Oleśnicka	44 Brzezie k. Opola
2 Długopole Zdrój	45 Czarnowąsy
3 Jaskowice Legnickie	46 Kujakowice Górne
4 Rakoszyce	47 Przylesie
5 Rębiszów	PODKARPACKIE
6 Roztoka	48 Giedlarowa
7 Skokowa	49 Izdebski
8 Zagórze Śląskie	50 Jabłonica Polska
KUJAWSKO-POMORSKIE	51 Jurowce
9 Jastrzębie k. Brodnicy	52 Krasieczyn
LUBELSKIE	53 Nagoszyn
10 Dębowa Kłoda	54 Pstrągowa
11 Dorohusk	55 Ruda Różaniecka
12 Hanna	56 Rzepedź
13 Puchaczów	57 Strzegocice
14 Rokitno k. Białej Podlaskiej	58 Szebnie
15 Wola Osowińska	59 Wola Żarczycka
16 Krzepielów	60 Zasów
17 Lipki Wielkie	PODLASKIE
18 Olbrachtów	61 Dziadkowice
19 Santok	62 Jasionówka
20 Serniki	63 Kołaki Kościelne
21 Szczaniec	64 Mały Płock
ŁÓDZKIE	65 Wiźna
22 Dębowa Góra	POMORSKIE
23 Góry Mokre	66 Łęgowo
24 Niesułków-Kolonia	67 Ostrzyce
MAŁOPOLSKIE	ŚLĄSKIE
25 Bratucice	68 Rybarzowice
26 Bydlin	69 Sączów
27 Chorągiewka	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
28 Frydman na Spiszu	70 Narzým
29 Karniowice	71 Purda
30 Mysłachowice	WIELKOPOLSKIE
31 Siedliska	72 Ciężen
32 Szczucin k. Tarnowa	73 Kleszczewo
33 Tylmanowa	74 Kościelna Wieś
34 Włosienica Górna	75 Krerowo
MAZOWIECKIE	76 Luboniek
35 Babice Nowe	77 Szałe
36 Gorzewo	78 Wilkowyja
37 Ligowo	79 Zaryń
38 Łubki Nowe	ZACHODNIOPOMORSKIE
39 Magdalenka	80 Jarosławiec
40 Miedzna	81 Rąbino
41 Sikórz	82 Siłnowo
42 Syberia	83 Świeszyno
43 Szekłów Stary	

Po prawie dwóch latach funkcjonowania regulacji widać, że „Apteka dla aptekarza” nie zrealizowała żadnego z celów prezentowanych w uzasadnieniu ustawy. Jednym z nich było zwiększenie liczby aptek na wsiach i w małych miastach – co jak wykazano powyżej, nie tylko nie ma miejsca, ale co więcej, przynosi wprost przeciwny skutek.

Kolejnym – zwalczanie procederu nielegalnego wywozu leków z Polski. Regulacje „AdA” okazały się nie mieć z nielegalnym wywozem leków żadnego związku, o czym świadczy konieczność wprowadzania kolejnych nowelizacji przepisów oraz doniesienia mediów dotyczące likwidacji mafii lekowych. Pokazują one, że w proceder ten, obok zorganizowanych grup przestępczych, zaangażowane są głównie apteki indywidualne! Argument o wywozie leków z Polski przez sieci apteczne, od początku nieprawdziwy, miał jednak przez zwolenników „AdA” budować apokaliptyczny obraz sieci aptecznych i zohydzić je w oczach decydentów i społeczeństwa.

Podobnie jak argument o monopolizacji rynku aptecznego przez sieci lub duże międzynarodowe koncerny. Tymczasem sieci apteczne to dziś (maj 2019) 393 podmioty (spadek o 32 w stosunku do grudnia 2017 roku), głównie małe i średnie polskie firmy rodzinne. Argument o monopolu 393 przedsiębiorstw jest sprzeczny z podstawową wiedzą ekonomiczną! Cel w postaci repolonizacji aptek i wyrwania ich z rąk obcego kapitału od początku brzmiał demagogicznie. W posiadaniu podmiotów krajowych jest ponad 90 proc. ogólnej liczby aptek w Polsce.

Spośród wszystkich aptek działających na polskim rynku aż 56% to apteki indywidualne, a 44% to apteki sieciowe (dane IQVIA). Warto podkreślić, że w polskich warunkach za sieć apteczną uważa się przedsiębiorstwo posiadające już 5 aptek! Zaledwie 7 sieci posiada powyżej 100 aptek na terenie całego kraju, co przy liczbie 14,2 tys. aptek i punktów aptecznych w Polsce pokazuje ogromne rozdrobnienie rynku, a nie jego monopolizację.

Nowelizacja ustawy Prawo farmaceutyczne, która weszła w życie 25 czerwca 2017 roku wyrzuciła do góry nogami polski rynek apteczny. Z typowego europejskiego systemu otwartego (wg raportu UOKiK z 2015 r.) zmieniła go w jeden z najostrzejszych w Europie systemów zamkniętych, w którym łącznie obowiązują restrykcyjne ograniczenia właścicielskie, ilościowe (w tym regulacja „1%”), geograficzne i demograficzne oraz zakaz reklamy aptek.

Więcej informacji:

Marcin Piskorski

przewodniczący Komisji BCC ds. branży aptecznej
prezes zarządu Związku Pracodawców Aptecznych PharmaNET
tel. 601 888 294
e-mail: marcin.piskorski@bcc.org.pl

Kontakt dla mediów:

Emil Muciński

rzecznik, Instytut Interwencji Gospodarczych BCC
tel. 602 571 395, 22 58 26 113
e-mail: emil.mucinski@bcc.org.pl; instytut@bcc.org.pl

Business Centre Club istnieje od 1991 roku. Jest prestiżowym Klubem przedsiębiorców i największą w kraju, ustawową organizacją indywidualnych pracodawców. Grupa BCC składa się z Klubu BCC, Związku Pracodawców BCC i Studenckiego Forum BCC. Członkowie BCC zatrudniają ponad 400 tys. pracowników, obroty firm sięgają 20 miliardów złotych. Wśród członków BCC znajdują się największe korporacje krajowe i zagraniczne. Członkami Klubu są także uczelnie wyższe, wydawnictwa, szpitale, prawnicy, dziennikarze, naukowcy, lekarze, wojskowi i studenci. BCC prowadzi działania w blisko 250 miastach i 23 łóżach regionalnych na terenie całej Polski. Koncentruje się na działaniach na rzecz rozwoju gospodarki i pomocy przedsiębiorcom. BCC jest członkiem Rady Dialogu Społecznego. Koordynatorem wszystkich działań BCC jest Marek Goliszewski.
Kontakty prasowe: <http://www.bcc.org.pl/Eksperci.244.0.html>, więcej: <http://www.bcc.org.pl> oraz: <http://www.facebook.com/pages/Business-Centre-Club>